

УДК 351.814.2. (043.2)

ДОСЛІДЖЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ АВІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Павло Клименко

Національний авіаційний університет, Київ

Науковий керівник – Таїсія Семитківська, к.т.н., доц.

Ключові слова: авіаційна безпека, повітряний транспорт, міжнародний досвід

Сучасна міжнародна обстановка не дає жодних втішних прогнозів, що найближчими роками зникнуть проблеми у сфері авіаційної безпеки. Терористична та кримінальна небезпека викликає занепокоєння та змушує вживати заходів щодо забезпечення безпеки громадян.

Ряд трагічних подій в історії вдосконалення авіаційної безпеки, як правило, діють як окремі поштовхи для вживання світовою спільнотою екстрених заходів щодо розробки та впровадження в Цивільну авіацію більш ефективних методів та засобів виявлення вибухових пристроїв та вибухових речовин, створення міжнародного правового забезпечення боротьби з тероризмом.

Міжнародний досвід виявлення прихованих предметів та речовин до проносу під час проведення передпольотного огляду свідчить про те, що службами безпеки вживаються заходи з двох основних напрямків, а саме:

- введення обов'язкового огляду пасажирів та їх ручної поклажі на всіх міжнародних та внутрішніх лініях;
- створення в авіакомпаніях та аеропортах спеціальних служб безпеки, оснащених сучасною технікою для роботи у пасажирському потоці.

Крім того, відповідно до технології проведення огляду пасажирів, співробітник служби авіаційної безпеки, який здійснює огляд, має право проводити опитування з метою виявлення потенційно небезпечних пасажирів, а також наявних предметів та речовин, заборонених до перевезення повітряним транспортом.

Керівник міжнародних консультаційних служб, який має великий досвід у галузі цивільної авіації та управління надзвичайними ситуаціями, Роні Тідхар називає одним із важливих пунктів у справі забезпечення авіаційної безпеки опитування пасажирів до контрольно-пропускного пункту з використанням добре підготовленого персоналу.

У свою чергу, Ізраїльська авіакомпанія "Ель-Аль" у Нью - Йорському міжнародному аеропорту ім. Дж. Ф. Кеннеді на своєму терміналі встановила автоматичну систему СТХ-5000 для пошуку бомб і вибухових пристроїв вартістю 1 мільйон доларів і ще 3 аналогічні системи вона вже встановила на своїх терміналах в Ізраїлі.

Зауважимо, що Ізраїль на безпеку свого аеропорту імені Д. Бен-Гуріона, який знаходиться в одній з найнебезпечніших зон світу, витрачає двадцять п'ять відсотків від загального бюджету, що виділяється на безпеку країни. В даний час система авіаційної безпеки в аеропорту Д. Бен-Гуріона вважається найефективнішою та найнадійнішою.

У цьому аеропорту міжнародною компанією EDS застосовано спеціальну програму, в якій добровільно взяли участь усі громадяни Ізраїлю, які подорожують за кордон. Після перевірки біографічних відомостей та персональної бесіди з представниками служби безпеки вони отримали картку «перевіреного» клієнта, в якій може бути зашифровано понад 90 параметрів руки пасажирів та інших біометричних показників, наприклад малюнок райдувної оболонки очей. Така система встановлена в 9 аеропортах США для пасажирів, які здійснюють міжнародні перельоти. На відміну від ізраїльських аеропортів у США, на забезпечення авіаційної безпеки витрачається приблизно 100 мільярдів доларів. Однак, незважаючи на такий бюджет, більшість фінансових ресурсів, що виділяються державою, дістаються авіакомпаніям, а не аеропортам.

Висновок

Таким чином, незважаючи на посилені заходи безпеки, повітряний транспорт був і залишається привабливою метою терористів. Щоб протистояти загрозі тероризму, експерти вважають, що чиновники будь-якої держави повинні зосередити зусилля на забезпеченні безпеки авіаперельотів.

З аналізу розглянутого матеріалу можна переконливо заявити про нагальну та невідкладну необхідність підготовки фахівців відповідних профілів та вдосконалення діючих систем.

Список використаних джерел:

1. Goyal A. et al. A unified framework for simulationg Markovian models of highly dependable system // IEEE transactions on computers. – 1992.- Vol.41. №1. – P. 36-51.
2. Human Factors Integration in Futers ATM Systems. Design Concepts and Philosophies / EUROCONTROL. – HRS /HSP-003-RER-01, 2002. – 88p.